

Evropské dotace a ochrana obyvatel v krizových situacích

Mgr. Vilém ŘEHÁK

tajemník Centra pro regionální rozvoj ČR

Integrovaný operační program poskytne přes čtyři miliardy korun na zlepšení systému bezpečnosti a na prevenci a řízení rizik v České republice. Do konce září 2011 přijalo Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR) osm desítek projektů. Jaký je aktuální stav v této oblasti intervence?

V rámci Integrovaného operačního programu (IOP) bylo vyčleněno 170 milionů eur (při současném kurzu necelé 4,3 miliardy korun) na zvýšení výkonnosti infrastruktury systému prevence a řešení přírodních, technologických a bezpečnostních rizik. Oblast intervence 3.4 „Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řízení rizik“ je zaměřena na ochranu zdraví a životů obyvatel pomocí rozvoje a modernizace všech složek Integrovaného záchranného systému (IZS), integrace jejich systémů operačního řízení a rozvoje komunikace mezi složkami IZS a občany. Cílem této oblasti podpory je zajistit srovnatelně rychlou dosažitelnost všech míst v ČR a efektivní koordinaci činností hasičů, policie a zdravotníků v místě havárií či přírodních katastrof. Projekt je možné předkládat v několika aktivitách.

Aktivity v oblasti bezpečnosti, prevence a řízení rizik

V aktivitě Vybudování informačního systému operačních středisek, která je stěžejní částí celé oblasti intervence 3.4, dochází k budování informačního systému mezi složkami IZS navzájem i mezi IZS a občany. Informační systém umožní spojení i jinými formami komunikace než klasickým telefonním spojením, bude např. vybaven výkonnými lokalizátory místa ohlášení a dalšími prvky, které umožní velmi rychle vyhodnotit způsob a sílu nasazení záchranných prostředků. Všechny složky IZS realizují své projekty v jednotlivých krajích v ČR.

V aktivitě Vybudování infrastruktury pro poskytování humanitární pomoci již vznikla logistická základna pro efektivní distribuci humanitární pomoci v rámci ČR i do zahraničí. Národní humanitární základna, která je umístěna v bývalém vojenském objektu ve Zbirohu na Plzeňsku, byla zprovozněna na podzim 2010.

V aktivitě Pořízení technologie pro zajištění aksesibility IZS budou jednotlivé složky IZS vybaveny novými technologiemi za účelem zvýšení jejich aksesibility a mobility. Jde zejména o pořízení mobilních služeben IZS tak, aby mobilní jednotky mohly komunikovat s technologií operačních středisek, centrálními databázemi a mezi sebou navzájem. Příkladem

Mobilní kontaktní a koordinační centrum zasahující během povodní na Liberecku

FOTO: Centrum pro regionální rozvoj ČR

je projekt Lokalizační a záznamová zařízení, který předložila Policie ČR.

Aktivita Zřízení kontaktních a koordinačních center po celém území ČR má za cíl zajištění podmínek pro nepřetržitou pohotovost – příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení, neodkladný zásah v místě a zajištění podmínek pro efektivní koordinaci při vzniku kalamitních situací. Jedná se o policejní služebny tzv. front-office, v nichž již část byla zrealizována a další fáze je v realizaci.

Oblast intervence 3.4 je určena hlavně pro složky Integrovaného záchranného systému, tedy zejména pro ministerstvo vnitra, jeho složky a příspěvkové organizace, ale v jednotlivých aktivitách se mohou o dotace ucházet i jiné subjekty – kraje například mohou předkládat projekty na budování operačních středisek IZS v jednotlivých krajích. Příspěvek z Evropského fondu regionálního rozvoje činí maximálně 85 % celkové investice. S jednotlivými podporovanými aktivitami se zájemci mohou blíže seznámit v Příručkách pro žadatele a příjemce, které jsou dostupné na www.crr.cz nebo na www.strukturalni-fondy.cz/iop/3-4.

Aktuální stav oblasti intervence 3.4

Do roku 2015 by z oblasti intervence 3.4 měl být financován vznik krajských operačních středisek IZS, logistické základny, 369 kontaktních pracovišť s občany (tzv. front-office) a 2000 technologických zařízení na eliminaci hrozeb a následků rizik. Již v polovině stanovené lhůty lze zaznamenat splnění řady z těchto

cílů. V první a páté výzvě vzniklo 288 kontaktních pracovišť v prostorách stávajících policejních služeben, která budou plnit roli prvního kontaktního a koordinačního centra záchranného systému v případě hrozící či probíhající mimořádné události nebo kalamitní situace. Tato „kamenná“ pracoviště pak doplňuje síť 80 mobilních kontaktních center, která budou pracovat přímo na místě a koordinovat řešení následků dané situace. V první výzvě byla financována také Národní základna humanitární pomoci ve Zbirohu jako logistická základna usnadňující příjem, organizaci, třídění, uskladnění a expedici humanitární pomoci.

V jedenácté výzvě byly předkládány projekty na modernizaci systému operačního řízení záchranných složek. Hlavní součástí tohoto systému je Národní informační systém integrovaného záchranného systému, který poskytuje jednotnou platformu pro příjem tísňového volání a výměnu operačních dat. Na tento centrální systém pak navazují systémy jednotlivých záchranných složek, které musejí být v souladu jak se systémem centrálním, tak se systémy ostatních složek. Policejní, hasičský i zdravotnický systém mají svou centrální úroveň, na níž navazují tzv. krajské standardizované projekty. Výsledkem je vzájemně propojená síť všech systémů v jednotlivých krajích i na úrovni ČR. Výměna informací o vyslaných silách a prostředcích na místo události umožní, aby zásah byl rychlejší a efektivnější, což přispěje ke snížení škod na životech, zdraví, majetku i životním prostředí.

Ve dvanácté výzvě letos v létě byly předkládány projekty na pořízení záznamových a lokalizačních zařízení pro krajská ředitelství Policie ČR. Šlo zejména o pořízení speciálních vozidel vybavených novými technologiemi tak, aby mobilní jednotky mohly komunikovat s technologií operačních středisek, centrálními databázemi a mezi sebou navzájem.

Do konce září 2011 bylo v této oblasti intervence předloženo na pracoviště CRR 80 projektových žádostí. Do současné doby bylo schváleno 44 projektů, 33 projektů je v procesu schvalování a tři projekty byly z administrace vyřazeny (žadatel svou projektovou žádost stáhl). Celkový objem všech přijatých projektů je 3,37 mld. korun.

Mobilní kontaktní a koordinační centrum

Role Centra pro regionální rozvoj ČR

Zprostředkujícím subjektem pro oblast intervence 3.4 je Ministerstvo vnitra České republiky (MVČR). Na základě dohody mezi MVČR a Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (je řídicím orgánem pro IOP) bylo od září 2009 CRR pověřeno plněním úkolů spojených s výkonem funkce zprostředkujícího subjektu při implementaci oblasti intervence 3.4. Formálně se jedná o přesun některých kompetencí v oblasti administrace projektů, vyúčtování, kontroly či komunikace s příjemci podpory. Přenesení některých kompetencí na CRR má za cíl zrychlit a zefektivnit čerpání strukturálních fondů a díky síti poboček CRR v regionech také přiblížit kontakt mezi poskytovatelem podpory a příjemci.

CRR pro zájemce o dotace pořádá školení a semináře o vyhlášených výzvách a dalších aktivitách spojených s IOP a také poskytuje žadatelům a příjemcům podpory bezplatné konzultace. Pracovníci CRR jsou připraveni poradit při přípravě žádosti i samotné realizaci projektu. CRR dále provádí řadu kontrol, především posouzení přijatelnosti a kontrolu formálních náležitostí projektů, kontrolu a konzultaci při předkládání Monitorovacích zpráv a Žádostí o platbu a kon-

trolu projektů v době udržitelnosti. V neposlední řadě CRR poskytuje konzultace v oblasti zadávání veřejných zakázek a provádí kontrolu zakázek zrealizovaných příjemci podpory.

Společným znakem pro projekty předkládané v oblasti intervence 3.4 je jejich jednotná struktura a jednotné řízení z úrovně centrálních orgánů, kterými jsou např. Policejní prezidium ČR a Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. Tyto instituce garantují a zajišťují shodný postup v průběhu realizace jednotlivých krajských projektů a zajišťují jednotnou úroveň všech projektů. Z pohledu CRR je tento postup velmi efektivní, zejména v oblasti kontroly projektových žádostí, výběrových řízení, při administraci změn v projektech apod. Vzhledem k tomu,

Kontaktní a koordinační centrum v Olomouci

že realizace projektů je koordinována z centrální úrovně, lze snadněji komunikovat případné problémy či další postup v realizaci projektů.

Význam projektů

Ani České republice se nevyhýbají přírodní katastrofy s dalekosáhlými dopady na lidské životy a majetky – namátkou záplavy v roce 1997 na Moravě, o pět let později v Čechách nebo v minulém roce na severu Čech. Cílem oblasti podpory 3.4 je využít prostředků z evropských strukturálních fondů na rozvoj Integrovaného záchranného systému a modernizaci jeho technologií.

Projekty směřují jak do oblasti prevence, kterou reprezentují například kontaktní a koordinační centra a zapojení nových moderních technologií do komunikace mezi občany a složkami IZS, tak do oblasti řešení krizí a jejich následků. Tuto část představují projekty zaměřené na systémy operačního řízení, zajištění dosažitelnosti celé ČR záchrannými složkami nebo distribuci pomoci skrze Národní humanitární základnu. Díky evropským fondům tak dochází k postupnému zvyšování úrovně ochrany zdraví a životů obyvatel, majetku i životního prostředí.

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ SE PŘEDSTAVUJE

■ Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR) je příspěvkovou organizací Ministerstva pro místní rozvoj ČR, jejímž základním cílem je pomoc při úspěšné realizaci projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie. CRR bylo založeno v roce 1996 a během své existence zastávalo funkci implementační agentury představní pomoci EU (do roku 2004) a zprostředkujícího subjektu pro programy financované ze Strukturálních fondů EU v období 2004–2006.

V současném programovacím období 2007–2013 působí CRR jako zprostředkující subjekt pro Integrovaný operační program a Operační program Technická pomoc. V rámci této činnosti zabezpečuje konzultační činnost pro zájemce a zpracovatele projektů, pořádá informační semináře, pomáhá realizátorům projektů při realizaci výběrových řízení na jednotlivé dodavatele podle pravidel EU a kontroluje a monitoruje realizaci jednotlivých projektů. CRR dále působí jako kontrolní subjekt pro všechny operační programy v rámci Cíle 3 (Evropská územní spolupráce). Vedle pražské centrály disponuje CRR sítí osmi poboček, které působí jako kontaktní místa pro jednotlivé regiony NUTS 2, se sídly v Praze, Písku, Chomutově, Hradci Králové, Liberci, Brně, Olomouci a Ostravě.

Kromě těchto činností dále CRR zajišťuje systémovou infrastrukturu pro provoz monitorovacího systému realizace projektů spolufinancovaných z fondů EU a také spravuje volně přístupné internetové informační portály – Regionální informační servery (www.risy.cz) a Mapový Server Centra pro regionální rozvoj ČR (<http://mapy.crr.cz>). Od letošního roku se CRR také podílí na realizaci soutěží Vesnice roku a Historické město roku. CRR je rovněž hostitelskou organizací pro jedno z pracovišť Enterprise Europe Network, člena evropské informační a poradenské sítě pro inovační podnikání.

Více informací o činnosti CRR získáte na stránkách www.crr.cz nebo na e-mailové adrese crr@crr.cz.

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ A MINISTERSTVEM PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR